Evropský parlament
2019-2024

Výbor pro rybolov

2022/2148(INI)

5.4.2023

NÁVRH ZPRÁVY

o dopadech čínských rybolovných činností na rybolov Unie a dalším postupu
(2022/2148(INI))

Výbor pro rybolov

Zpravodaj: Pierre Karleskind

PR_INI

OBSAH

Strana

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 3

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....8

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o dopadech čínských rybolovných činností na rybolov Unie a dalším postupu (2022/2148(INI))

Evropský parlament,

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné rybářské politice, o změně nařízení Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutí Rady 2004/585/ES[1],

– s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1005/2008 ze dne 29. září 2008, kterým se zavádí systém Společenství pro předcházení, potírání a odstranění nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu, mění nařízení (EHS) č. 2847/93, (ES) č. 1936/2001 a (ES) č. 601/2004 a zrušují nařízení (ES) č. 1093/94 a (ES) č. 1447/1999[2],

– s ohledem na nařízení Rady (EU) 2020/1998 ze dne 7. prosince 2020 o omezujících opatřeních proti závažnému porušování a zneužívání lidských práv[3],

– s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zákazu produktů pocházejících z nucené práce na trhu Unie [COM(2022)0453] a návrh zprávy Parlamentu o tomto návrhu,

– s ohledem na návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti a o změně směrnice (EU) 2019/1937 [COM(2022)0071] a návrh zprávy Parlamentu o tomto návrhu,

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. května 2020 s názvem »Strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“« [COM(2020)0381] a na usnesení Evropského parlamentu ze dne 20. října 2021 o této strategii[4],

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. května 2020 nazvané „Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030“ [COM(2020)0380] a na usnesení Evropského parlamentu ze dne 9. června 2021 o této strategii[5],

– s ohledem na Úmluvu Organizace spojených národů o mořském právu (UNCLOS) ze dne 10. prosince 1982,

– s ohledem na Mezinárodní úmluvu o bezpečnosti lidského života na moři z roku 1974 (SOLAS),

[1] Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 22
[2] Úř. věst. L 286, 29.10.2008, s. 1
[3] Úř. věst. L 410 I, 7.12.2020, s. 1
[4] Úř. věst. C 184, 5.5.2022, s. 2
[5] Úř. věst. C 67, 8.2.2022, s. 25

– s ohledem na úmluvu ze dne 6. března 1948 o Mezinárodní námořní organizaci,

– s ohledem na úmluvu (č. 188) Mezinárodní organizace práce ze dne 14. června 2007 o práci v odvětví rybolovu,

– s ohledem na protokol z Torremolinos ze dne 2. dubna 1993 a dohodu z Kapského Města z roku 2012,

– s ohledem na stanovisko poradního sboru pro dálkový rybolov (LDAC) a poradního sboru pro trhy (MAC) ze dne 13. prosince 2022 (R-06-22/WG4-WG5),

– s ohledem na studii z prosince 2022 s názvem „Výzkum pro výbor PECH – Úloha a vliv Číny v celosvětovém rybolovu a akvakultuře“,

– s ohledem na Dohodu o opatřeních přístavních států k předcházení, potírání a odstranění nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu schválenou konferencí Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO) dne 22. listopadu 2009,

– s ohledem na Úmluvu ze dne 4. března 2023 o mořském právu týkajícím se zachování a udržitelného využívání biologické rozmanitosti moří v oblastech nacházejících se mimo jurisdikci jednotlivých států,

– s ohledem na modré partnerství pro oceány mezi Evropskou unií a Čínskou lidovou republikou ze dne 16. července 2018,

– s ohledem na společné sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě a Radě ze dne 12. března 2019 o vztazích EU-Čína – Strategickém výhledu [JOIN(2019)0005],

– s ohledem na své usnesení ze dne 5. července 2022 o strategii pro indicko-tichomořský region v oblasti obchodu a investic[6],

– s ohledem na 13. pětiletý plán Číny pro rozvoj rybolovu na volném moři z roku 2017,

– s ohledem na článek 54 jednacího řádu,

– s ohledem na zprávu Výboru pro rybolov (A9-0000/2023),

A. vzhledem k tomu, že článek 28 nařízení (EU) č. 1380/2013 stanoví, že Evropská unie za účelem zajištění udržitelného využívání, řízení a zachování biologických mořských zdrojů a mořského prostředí udržuje vnější vztahy v oblasti rybolovu;

B. vzhledem k tomu, že článek 12 nařízení (ES) č. 1005/2008 stanoví, že dovoz produktů rybolovu pocházejících z nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu (dále jen „rybolov NNN“) do Společenství se zakazuje;

C. vzhledem k tomu, že v současnosti mají čtyři třetí země „červenou kartu“ a osm třetích zemí „žlutou kartu“;

D. vhledem k tomu, že Čína má největší loďstvo provádějící rybolov ve vzdálených

[6] Úř. věst. C 47, 7.2.2023, s. 15

vodách na světě a je největším světovým dovozcem rybí moučky[7];

E. vzhledem k tomu, že Unie podporuje rozvoj a řízení udržitelného rybolovu, včetně opatření na zlepšení kapacit pro monitorování, kontrolu a dohled v rámci boje proti rybolovu NNN;

F. vzhledem k tomu, že Čínská lidová republika podepsala dohodu Světové obchodní organizace ze dne 22. června 2022 o subvencích na rybolov;

G. vzhledem k tomu, že Čínská lidová republika ratifikovala v červnu 2022 Dohodu o prevenci neregulovaného rybolovu na volném moři ve střední části Severního ledového oceánu;

H. vzhledem k tomu, že Unie a Čínská lidová republika podepsaly v roce 2018 dvoustrannou dohodu nazvanou modré partnerství, jejímž cílem je zlepšit spolupráci v oblasti globální správy oceánů a jejíž stálá pracovní skupina se schází jednou až dvakrát ročně;

I. vzhledem k tomu, že Úřad pro kontrolu zahraničních aktiv ministerstva financí Spojených států uvalil v souladu s Magnitského zákonem sankce na několik čínských rybářských společností kvůli podezření na využívání nucené práce;

J. vzhledem k tomu, že celosvětový mořský rybolov Číny představuje v současnosti 14 až 16 tun, z čehož 3 až 4 tuny pocházejí z rybolovu ve vzdálených vodách, přičemž velká část tohoto objemu je lovena ve vodách u západní Afriky a západních vodách Jižní Ameriky (Ekvádor a Peru)[8];

K. vzhledem k tomu, že 39 % filé z tuňáka, které bylo v roce 2017 dovezeno do Unie a na které se vztahovala autonomní celní kvóta ve výši 0 %, pocházelo z Číny[9];

L. vzhledem k tomu, že Čína v roce 2020 zpřísnila své přepisy pro řízení rybolovu ve vzdálených vodách; že se v roce 2017 zavázala, že do roku 2020 sníží počet plavidel loďstva pro rybolov ve vzdálených vodách na 3 000 plavidel;

Zajistit maximální transparentnost

1. vyjadřuje politování nad nedostatečnou transparentností řady plavidel čínského loďstva pro rybolov ve vzdálených vodách; konstatuje, že čínské loďstvo má celkem přibližně 27 000 plavidel; vyjadřuje politování nad skutečností, že nařízení „o kontrole“, které Čína přijala, se vztahuje pouze na loďstvo pro rybolov ve vzdálených vodách, které představuje pouze malý zlomek celkového čínského loďstva;

2. vybízí Komisi, aby požadovala, aby všechna rybářská plavidla měla identifikační číslo podle IMO, a aby zakázala využívání výhodných vlajek; vyzývá k veřejnému přístupu k informacím o skutečném vlastnictví rybolovných plavidel plujících pod všemi

[7]Pauly, D. *a kol.*, „Výzkum pro výbor PECH – Úloha a vliv Číny v celosvětovém rybolovu a akvakultuře“, Evropský parlament, tematická sekce Strukturální politika a politika soudržnosti, Brusel 2022, s. 14 a 28.
[8] Tamtéž, s.14.
[9] Stanovisko LDAC (R-10-20/WG1), červenec 2020.

vlajkami;

3. vyzývá Komisi, aby od čínských orgánů vyžadovala větší transparentnost v souvislosti s rybolovnými činnostmi a dohodami o rybolovu týkajícími se čínského loďstva pro rybolov ve vzdálených vodách;

4. konstatuje, že narůstá počet dohod o rybolovu mezi Čínskou lidovou republikou a třetími zeměmi; vyjadřuje politování nad nedostatečnou transparentností těchto dohod, licencí a povolení;

5. vyzývá Čínu, aby ratifikovala a provedla dohodu organizace FAO o opatřeních přístavních států; vyzývá pobřežní státy, aby zveřejnily přestupky plavidel pro rybolov ve vzdálených vodách a uložené sankce;

Chránit Evropskou unii před nekalými obchodními praktikami

6. vyzývá členské státy, aby důsledně uplatňovaly evropské právní předpisy týkající se systému sledovatelnosti a hlášení úlovků; přeje si, aby byly shromážděny informace o objemu produktů ulovených čínskými plavidly, které jsou uváděny na trh Unie;

7. vybízí Čínu a země, se kterými podepsala dohody o rybolovu, aby posílily kapacity pro kontrolu a odhalování incidentů souvisejících s rybolovem NNN, jejich předcházení a reakci na ně; doporučuje Komisi, aby toto úsilí doplnila po technické stránce;

8. vybízí producenty mořských plodů v Unii, aby diverzifikovali své partnery v souvislosti s prvotním zpracováním;

9. zdůrazňuje, že Čína díky autonomním celním kvótám zásadním způsobem zvýšila svůj dovoz do Unie; domnívá se, že tím dochází k narušení, jelikož hromadný dovoz v lednu není odůvodněn specifickou poptávkou; konstatuje, že tento dovoz se postupně zvýšil z 25 000 tun v roce 2017 na 50 000 v roce 2020;

10. upozorňuje na skutečnost, že Čína subvencuje své loďstvo, které provozuje rybolov ve výlučných ekonomických zónách a ve vzdálených vodách; zdůrazňuje, že v důsledku nedávného podepsání dohody WTO o subvencích na rybolov, která byla podepsána v červnu 2022, by se měly výše vyplácených částek snížit;

Chránit rybolovné zdroje, lidská práva a potravinovou soběstačnost

11. konstatuje, že intenzivní činností čínského rybářského loďstva jsou vyčerpávány rybolovné zdroje; domnívá se, že je třeba vyhodnotit stav cílových populací s cílem stanovit úroveň využívání;

12. vybízí k tomu, aby v zemích, se kterými Unie uzavřela dohody o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu, byly zaváděny plány řízení; konstatuje, že dohoda o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu s Mauritánií, která obsahuje plán řízení pro pelagické druhy, umožnila zmírnit rybolovný tlak, který na cílové populace vyvíjí všechna plavidla, která je loví;

13. žádá Komisi, aby vypracovala strategii s cílem reagovat na skutečnost, že Čína dováží

stále více rybí moučky ze zbývajících částí světa; zdůrazňuje, že tyto dovozy by mohly představovat nebezpeční pro zajišťování potravin v Africe;

14. vyzývá Komisi, aby vůči čínským podnikům, na které již uvalilo sankce ministerstvo financí USA, uplatnila nařízení (EU) 2020/1998, a v případě potřeby toto opatření uplatnila vůči dalším podnikům obviněným z porušování lidských práv;

Zachovat dialog mezi Čínou a Unií

15. zdůrazňuje spolupráci s Čínou na celosvětové úrovni, v rámci organizace FAO, regionálních organizacích pro řízení rybolovu a WTO, při vypracovávání globálních politik a právních předpisů proti rybolovu NNN;

16. vyzývá Unii a Čínu, aby úzce spolupracovaly v oblasti udržitelného využívání biologických mořských zdrojů, správy oceánů, a zejména řízení rybolovu, a boje proti rybolovu NNN;

17. všímá si propasti mezi lidskými zdroji a finančnímu prostředky přidělenými GŘ MARE v souvislosti s Čínou a skutečnými potřebami; žádá, aby byly prostředky a zdroje vyrovnány s cílem zajistit kontinuitu dialogu;

°

° °

18. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Zpravodaj si přál vytyčit čtyři hlavní strategické směry, které by řešily dopady čínských rybolovných činností.

První směr se týká transparentnosti těchto činností. Lepší znalosti týkající se intenzity rybolovu prováděného čínským loďstvem a podmínek, za kterých je prováděn, mají zásadní význam pro to, aby normotvůrce mohl účinně a přiměřeně reagovat. Odhaduje se, že počet čínských plavidel pro rybolov ve vzdálených vodách se pohybuje mezi 900 a 2 900. V současnosti máme příliš málo informací o úlovcích čínských plavidel, o subvencích, které čínská plavidla dostávají, a o obsahu dohod, které Čína uzavřela se třetími zeměmi. Tyto chybějící údaje jsou hlavní překážkou pro řádné řízení rybolovných zdrojů a neumožňují zaručit podmínky pro regulovanou a udržitelnou rybolovnou činnost, která respektuje lidská práva. Získání těchto informací a motivace Číny k větší transparentnosti proto mají pro zpravodaje prvořadý význam.

Druhý směr se týká ochrany našeho evropského odvětví rybolovu před veškerými nespravedlivými obchodními praktikami. Udržitelného řízení rybolovných zdrojů lze dosáhnout pouze dodržováním přísných a ambiciózních právních předpisů, jako jsou předpisy společné rybářské politiky. Požadavky, které klademe na naše rybáře, však mají smysl pouze tehdy, pokud platí i pro produkty, které do EU dovážíme. Čína v tomto ohledu představuje skutečnou hrozbu pro životaschopnost evropského odvětví rybolovu, jelikož její význam pro evropský trh neustále narůstá a její rybolovná činnost není dostatečně transparentní. Zpravodaj proto navrhuje posílit sledovatelnost produktů, které dovážíme, s cílem zajistit dodržování našich sociálních a environmentálních norem, a zejména zajistit, aby se nejednalo o produkty nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu. Zpravodaj rovněž vyzývá ke spravedlivější hospodářské soutěži prostřednictvím účinného provádění dohody WTO o škodlivých subvencích na rybolov z června 2022.

Třetí směr, který zpravodaj navrhuje, se týká nutnosti chránit rybolovné zdroje na celosvětové úrovni, ale také lidská práva a potravinovou soběstačnost. Má-li být dosaženo ambicí EU v oblasti ochrany životního prostředí a dodržování lidských práv, je třeba, aby měly mezinárodní dopad. To je ostatně smysl článku 28 společné rybářské politiky nebo probíhajících prací týkajících se zákazu výrobků vyrobených s využitím nucené práce a povinnosti náležité péče podniků, které zpravodaj ve svém návrhu uvádí. Čína vyvíjí v důsledku intenzivních rybolovných činností a nedostatečné transparentnosti značný tlak na celosvětové rybolovné zdroje. Někdy tak činí na úkor lidských práv a často je obviňována z využívání nucené práce. Tento tlak na rybí populace rovněž ohrožuje potravinovou soběstačnost, zejména v západní Africe, kde jsou zdroje nezbytné pro výživu místního obyvatelstva využívány pro výrobu rybí moučky. Zásadní význam této zprávy dokládá i skutečnost, že podíl samotné Číny na celosvětovém dovozu rybí moučky představuje 50 %. Kromě zjevného problému udržitelnosti rybolovných zdrojů se rovněž jedná o potravinovou soběstačnost a ochranu lidských práv na celém světě. Zpravodaj proto vyzývá k přijetí omezujících opatření vůči společnostem, které nedodržují lidská práva, a k tomu, aby byl v případě potřeby posouzen stav rybích populací (zejména těch, na které se Čína zaměřuje v souvislosti s výrobou rybí moučky).

Pokud jde o čtvrtý směr, zpravodaj trvá na tom, že dialog mezi EU a Čínou musí pokračovat

s cílem dosáhnout udržitelnějšího rybolovu. Rybolov je jedním z témat, na kterém jsou i v současnosti mnohostranná fóra schopna se dohodnout. Nejnovějšími příklady jsou dohoda OSN o smlouvě o volném moři z března tohoto roku a dohoda WTO o subvencích na rybolov z června 2022. Čína v posledních letech rovněž učinila pokrok v boji proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu. Zpravodaj proto vyzývá k tomu, aby dialog pokračoval jak na dvoustranné úrovni s Čínou, tak na mnohostranné úrovni (FAO, regionální organizace pro řízení rybolovu a WTO) s cílem dosáhnout udržitelnějšího a lépe regulovaného rybolovu.

Stručně řečeno, EU může a musí jednat, aby byl rybolov ve světě udržitelnější. Tento proces začíná neustálým zlepšováním našich vlastních postupů v návaznosti na konzultace se zúčastněnými stranami s cílem jít příkladem. Avšak úsilí našich rybářů bude zbytečné, pokud se právní předpisy budou vztahovat pouze na ně a nebudou zohledňovat rybolovné činnosti loďstev třetích zemí. Čína jako významný globální aktér v odvětví rybolovu musí hrát klíčovou roli. Musí se proto podílet na transparentnějším, udržitelnějším a lépe regulovaném rybolovu.